

Référence du dépôt effectué par e-Curia: DC141528

Numéro de fichier: 1

Type de dépôt (Information fournie par le déposant)	: Autre document Acte de procédure
Id Publié (Information fournie par le déposant)	: C-88/21
Date de dépôt	: 19/02/2021
Partie(s) ayant déposée(s) la pièce (Information fournie par le déposant)	: Regionų apygardos administracinio teismo Kauno rūmai Vidaus reikalų ministerija
Auteur du dépôt	: Bielinienė Kristina (J357874)
Date d'impression	: 19/02/2021 16:08
Nombre de pages	: 12
Administrateur responsable	: MIAL
Langue de procédure	: Lituanien

Document à inscrire au Registre et verser au Fonds documentaire: [] OUI [] NON

Pateikimo per e-Curia referencinis numeris	:	DC141528
Rinkmenos numeris	:	1
Pateikėjas	:	Bieliniene Kristina (J357874)
Pateikimo data	:	19/02/2021

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2021 m. vasario 8 d.
Vilnius

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinė teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Laimučio Alechnavičiaus, Artūro Drigoto (kolegijos pirmininkas), Veslavos Ruskan, Dalios Višinskienės ir Virginijos Volskienės (pranešėja), sekretoriaujant Aušrai Dzičkanecienei, dalyvaujant atsakovo Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos atstovui Arūnui Sodonui,

viešame teismo posėdyje žodinio proceso tvarka išnagrinėjo norminę administracinę bylą pagal pareiškėjo Regionų apygardos administracinio teismo Kauno rūmų prašymą dėl Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų registravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2001 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 260, 14 punkto (Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2017 m. birželio 12 d. įsakymo Nr. 1V-423 redakcija) teisėtumo ištyrimo.

Išplėstinė teisėjų kolegija

n u s t a t ė:

I.

1. Nagrinėjamoje norminėje administracinėje byloje keliamas klausimas, ar Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų registravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2001 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 260, 14 punkto (Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2017 m. birželio 12 d. įsakymo Nr. 1V-423 redakcija) nuostata ta apimtimi, kur nustatyta, kad transporto priemonės gali būti registruojamos tik po to, kai jos išregistruojamos iš Lietuvos nacionalinės Šengeno informacinės sistemos, neprieštarauja konstituciniam teisinės valstybės principui.

Teisinis pagrindas. Sąjungos teisė

2. 1985 m. birželio 14 d. susitarimo tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybių dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo (toliau – ir Šengeno susitarimas) preambulės 2 pastraipoje numatyta, jog ši susitarimą šalys priėmė „siekdamos stiprinti savo tautų solidarumą šalinant kliūtis laisvam judėjimui per bendras Beniliukso ekonominės sąjungos, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos sienas“.

3. 1990 m. birželio 19 d. Šengene pasirašytos Konvencijos dėl Šengeno susitarimo 1985 m. birželio 14 d. sudaryto tarp Benilukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybių dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo įgyvendinimo (toliau – ir Šengeno konvencija) IV antraštine dalimi sukurta Šengeno informacinė sistema. Šengeno konvencijos IV antraštinės dalies 1 skyriaus 92 straipsnis numatė: „Susitariančiosios Šalys sukuria ir išlaiko bendrą informacinę sistemą, toliau vadinamą „Šengeno informacinė sistema“, kurią sudaro kiekvienos Susitariančiosios Šalies nacionalinė sekcija ir techninio aptarnavimo tarnyba. Šengeno informacinė sistema leidžia Susitariančiųjų Šalių paskirtoms institucijoms, naudojantis automatine paieška, priėti prie perspėjimų dėl asmenų ir daiktų vykdant pasienio kontrolę bei atliekant kitus policijos ir muitinės tikrinimus šalyje pagal nacionalinius teisės aktus <...>“.

4. Šengeno konvencijos 92-119 straipsniai (išskyrus 102a straipsnį, susijusį su valstybių narių institucijų ir tarnybų, atsakingų už transporto priemonių registracijos liudijimų išdavimą, prieiga prie Šengeno informacinės sistemos, kuri pakeitė 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1986/2006 „Dėl valstybių narių tarnybų, atsakingų už transporto priemonių registracijos liudijimų išdavimą, prieigos prie Šengeno antrosios kartos informacinės sistemos (SIS II) (toliau – ir Reglamentas Nr. 1986/2006) pakeisti ir antros kartos Šengeno informacinė sistema sukurta 2007 m. birželio 12 d. Tarybos sprendimu 2007/533/TVR „Dėl antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos (SIS II) sukūrimo, veikimo ir naudojimo“ (toliau – ir Tarybos sprendimas 2007/533/TVR¹) bei 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1987/2006 „Dėl antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos (SIS II) sukūrimo, veikimo ir naudojimo (toliau – ir Reglamentas 1987/2006²).

5. Tarybos sprendimo 2007/533/TVR 1 straipsnio 2 dalis numato, kad „pagal šį sprendimą SIS II tikslas – aukšto lygio saugumo užtikrinimas Europos Sąjungos laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje, įskaitant visuomenės saugumo ir viešosios tvarkos bei saugumo palaikymą valstybių narių teritorijose, bei naudojant šia sistema perduodamą informaciją, taikyti EB sutarties IV antraštinės dalies trečios dalies nuostatas, susijusias su asmenų judėjimu jų teritorijose“.

6. Tarybos sprendimo 2007/533/TVR 2 straipsnio 1 dalis įtvirtina, kad „šiam sprendime nustatomos perspėjimų apie asmenis ir daiktus įvedimo į SIS II ir tvarkymo sąlygos bei tvarka, keitimasis papildoma informacija ir papildomais duomenimis policijos ir teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose tikslais“.

7. Tarybos sprendimo 2007/533/TVR 3 straipsnio 1 dalies a punkte pateikta perspėjimo sąvoka: „perspėjimas – į SIS II įvestų duomenų rinkinys, padedantis kompetentingoms institucijoms identifikuoti asmenį arba daiktą, kad būtų galima imtis konkretaus veiksmo“.

8. Tarybos sprendimo 2007/533/TVR 4 straipsnio 1 dalyje reglamentuota, jog „SIS II sudaro: a) centrinė sistema (Centrinė SIS II), susidedanti iš: techninio palaikymo funkcijos (CS-SIS), kurią sudaro SIS II duomenų bazė, vieningos nacionalinės sąsajos (NI-SIS); b) nacionalinė sistema (N.SIS II) kiekvienoje valstybėje narėje, susidedanti iš nacionalinių duomenų sistemų, palaikančių ryšį su Centrine SIS II. N.SIS II gali būti duomenų byla (nacionalinė kopija), kurią sudaro visa ar dalinė SIS II duomenų bazės kopija; c) CS-SIS ir NI-SIS ryšių infrastruktūra (Ryšių infrastruktūra),

¹ Tarybos sprendimas 2007/533/TVR pakeistas 2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/1862 „Dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploatavimo ir naudojimo policijos bendradarbiavimui ir teismiam bendradarbiavimui baudžiamosiose bylose, kuriuo iš dalies keičiamas ir panaikinamas Tarybos sprendimas 2007/533/TVR ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1986/2006 ir Komisijos sprendimas 2010/261/ES“, pastarasis reglamentas iš dalies pakeistas 2019 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/818 „Dėl ES informacinių sistemų policijos ir teismo bendradarbiavimo, prieglobsčio ir migracijos srityje sąveikumo sistemos sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2018/1726, (ES) 2018/1862 ir (ES) 2019/816. Tačiau Tarybos sprendimo 2007/533/TVR nuostatų, aktualių nagrinėjamai bylai, pakeitimai bylos nagrinėjimo metu dar nėra įsigalioję, kita vertus, esminės nuostatos, reikšmingos nagrinėjamai bylai, ir naujos redakcijos teisės aktuose išliko nepakitę.

² Šis Reglamentas neteko galios 2018 m. lapkričio 28 d. priėmus Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1861 „Dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploatavimo ir naudojimo patikrinimams kertant sieną, kuriuo iš dalies keičiama Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo ir iš dalies keičiamas bei panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1987/2006

užtikrinanti šifruotą virtualų tinklą, skirtą SIS II duomenims ir keitimuisi duomenimis tarp SIRENE biurų, kaip nurodyta 7 straipsnio 2 dalyje“.

9. Remiantis Tarybos Sprendimo 2007/533/TVR 20 straipsnio 1 dalimi, „nepažeidžiant 8 straipsnio 1 dalies ar šio sprendimo nuostatų, numatančių papildomų duomenų saugojimą, SIS II yra tik tos duomenų kategorijos, kurias kiekviena valstybė narė pateikia 26, 32, 34, 36 ir 38 straipsniuose nurodytiems tikslams“. To paties straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, jog „duomenų kategorijos yra šios: a) asmenys, dėl kurių yra pateiktas perspėjimas; b) 36 ir 38 straipsniuose nurodyti daiktai“.

10. Tarybos sprendimo 2007/533/TVR 21 straipsnyje „Proporcingumas“ nurodyta, jog „prieš pateikdama perspėjimą, valstybė narė nustato, ar tas atvejis yra adekvatus, atitinkamas ir pakankamai svarbus, kad pateisintų perspėjimo įvedimą į SIS II“.

11. Tarybos sprendimo 2007/533/TVR 45 straipsnio „Perspėjimų apie daiktus saugojimo laikotarpis“ 1 dalis numato: „Pagal šį sprendimą į SIS II įvesti perspėjimai apie daiktus saugomi ne ilgiau negu jų reikia tiems tikslams, kuriems jie buvo įvesti, pasiekti“. To paties straipsnio 3 dalyje numatyta, jog „pagal 38 straipsnį įvesti perspėjimai apie daiktus saugomi ne ilgiau kaip dešimt metų“. Šio straipsnio 4 dalis įtvirtina, jog „2 ir 3 dalyse nurodyti saugojimo laikotarpiai gali būti pratęsimi, jei tai būtina tiems tikslams, kuriems perspėjimas buvo pateiktas, pasiekti. Šiuo atveju pratęsimui taip pat atitinkamai taikomos 2 ir 3 dalys“.

12. Tarybos sprendimo 2007/533/TVR XI skyriuje „Bendros duomenų tvarkymo taisyklės“ esančio 49 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, jog „perspėjimą pateikusi valstybė narė yra atsakinga už tai, kad būtų užtikrintas duomenų tikslumas, atnaujinimas ir jų įvedimo į SIS II teisėtumas“. To paties straipsnio 2 dalis numato, kad „tik perspėjimą pateikusi valstybė narė gali keisti, papildyti, taisyti, atnaujinti arba ištrinti savo įvestus duomenis“.

13. Tarybos sprendimo 2007/533/TVR XIII skyriuje „Atsakomybė ir sankcijos“ esančio 64 straipsnio 1 dalis numato, jog „Kiekviena valstybė narė pagal savo nacionalinę teisę atsako už bet kokią žalą, padarytą asmeniui naudojant N.SIS II. Ši nuostata taip pat taikoma perspėjimą pateikusios valstybės narės padarytai žalai tais atvejais, kai ši įvedė tikrai netikslius duomenis arba neteisėtai juos saugojo“. To paties skyriaus 65 straipsnis numato, kad „Valstybės narės užtikrina, kad už piktnaudžiavimą į SIS II įvestais duomenimis arba už keitimąsi papildoma informacija nesilaikant šio sprendimo pagal jų nacionalinę teisę būtų taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios sankcijos“.

14. Tarybos sprendimo 2007/533/TVR IX skyriuje „Perspėjimai apie daiktus, ieškomus norint juos konfiskuoti arba panaudoti kaip įrodymus baudžiamosiose bylose“ esančio 38 straipsnio 1 dalis numato, jog „į SIS II įvedami duomenys apie daiktus, ieškomus norint juos konfiskuoti arba panaudoti kaip įrodymus baudžiamosiose bylose“. To paties straipsnio 2 dalies a) papunktyje įtvirtinta, jog „įvedamos šios lengvai atpažįstamų daiktų kategorijos: a) motorinės transporto priemonės, kurių variklio tūris didesnis kaip 50 kubinių centimetrų <...>“.

15. Tarybos sprendimo 2007/533/TVR 39 straipsnio 1 dalis numato, jog „jei tikrinimo metu paaiškėja, kad yra perspėjimas apie daiktą, kuris buvo surastas, institucija, nustačiusi daikto ir duomenų apie jį atitiktį, susisiekiama su perspėjimą pateikusia institucija, kad susitartų dėl priemonių, kurių turi būti imtasi. Šiuo tikslu asmens duomenis taip pat galima perduoti pagal šį sprendimą“. To paties straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, jog „valstybė narė, kuri rado daiktą, imasi priemonių pagal nacionalinę teisę“.

16. 2017 m. rugpjūčio 31 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2017/1528, kuriuo pakeičiamas Įgyvendinimo sprendimo 2013/115/ES priimti antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos (SIS II) SIRENE³ vadovą ir kitas įgyvendinimo priemones priedas (toliau – SIRENE

³ SIRENE vadovo 1.1 papunktyje paaiškinta SIRENE samprata – SIS II laikoma tik būtina informacija (t. y. perspėjimo duomenys), kuri leidžia atpažinti asmenį ar daiktą ir nustatyti vykdytiną veiksmą. Be to, pagal SIS II teisės aktus valstybės narės dvišaliu arba daugiašaliu pagrindu keičiasi su perspėjimu susijusia papildoma informacija, kuri yra reikalinga tam tikroms nuostatom, numatytiems pagal SIS II teisės aktus, kad SIS II tinkamai veiktų, įgyvendinti. Ši struktūra, sukurta keistis papildoma informacija, vadinama SIRENE. Tai struktūros apibrėžties anglų kalba – papildomos informacijos prašymas nacionaliniams perspėjimams (angl. „Supplementary Information Request at the National Entries“) – santrumpa.

vadovas) 8 punkto „Perspėjimai dėl daiktų, ieškomų norint juos konfiskuoti arba panaudoti kaip įrodymus (SIS II sprendimo 38 straipsnis)“ 8.4 papunktyje nurodyta, jog „perspėjimas panaikinamas, kai a) daiktas konfiskuojamas arba pritaikoma lygiaverčio poveikio priemonė po to, kai SIRENE biurui apsieičia papildoma informacija, arba daiktas tampa kito teismo ar administracinio proceso objektu (pvz., teismo procesas dėl sąžiningo įsigijimo, ginčijamos nuosavybės arba teismų bendradarbiavimas dėl įrodymų); b) pasibaigia perspėjimo saugojimo laikotarpis arba c) perspėjančiosios valstybės narės kompetentinga institucija priima sprendimą panaikinti perspėjimą“.

17. 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1986/2006 „Dėl valstybių narių tarnybų, atsakingų už transporto priemonių registracijos liudijimų išdavimą, prieigos prie Šengeno antrosios kartos informacinės sistemos (SIS II) (toliau – ir Reglamentas Nr. 1986/2006, t. y. reglamentas, pakeitęs Šengeno konvencijos 102a straipsnį) preambulės 1 pastraipoje įtvirtinta, jog priimant šį reglamentą buvo atsižvelgta, kad „1999 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyvoje 1999/37/EB Dėl transporto priemonių registracijos dokumentų nustatyta, kad įgyvendindamos tą direktyvą valstybės narės padeda viena kitai ir gali keistis informacija dvišaliu arba daugiašaliu lygiu, ypač tais atvejais, kai prieš transporto priemonės įregistravimą turi būti patikrinamas tos transporto priemonės teisinis statusas valstybėje narėje, kurioje ta transporto priemonė buvo įregistruota anksčiau. Šiam patikrinimui gali būti naudojamas elektroninis tinklas“. Preambulės 7 punkte numatyta, kad „šiuo tikslu aiškiai nurodytoms valstybinėms arba nevalstybinėms tarnyboms, kurios valstybėse narėse yra atsakingos už transporto priemonių registracijos liudijimų išdavimą, reikėtų suteikti prieigą prie į SIS II įtrauktų duomenų apie motorines transporto priemones, kurių variklių darbinis tūris yra didesnis kaip 50 kubinių centimetrų <...>, kad šios tarnybos galėtų patikrinti, ar joms registruoti pateiktos transporto priemonės nebuvo pavogtos, pasisavintos arba dingusios“. Preambulės 8 pastraipa įtvirtina, kad „dėl to šioms tarnyboms būtina suteikti prieigą prie tų duomenų ir leisti joms naudoti tuos duomenis administravimo tikslais – tinkamai išduodant transporto priemonių registracijos liudijimus“.

18. Remiantis Reglamento Nr. 1986/2006 1 straipsnio 1 dalimi, „nepaisant Sprendimo 2006/533/TVR 38 ir 40 straipsnių bei 46 straipsnio 1 dalies, valstybių narių tarnybos, atsakingos už Direktyvoje 1999/37/EB nurodytų transporto priemonių registracijos liudijimų išdavimą, pagal minėto sprendimo 38 straipsnio 2 dalies a, b ir f punktus turi prieigą prie toliau minimų į SIS II įvestų duomenų turėdamos vienintelį tikslą patikrinti, ar joms registruoti pateiktos transporto priemonės nebuvo pavogtos, pasisavintos ar dingusios arba ieškomos kaip įrodymai nagrinėjant baudžiamąsias bylas: a) duomenų apie motorines transporto priemones, kurių variklių darbinis tūris yra didesnis kaip 50 kubinių centimetrų <...>.“ To paties 1 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, kad „laikantis 2 dalies, minėtų atitinkamos valstybės narės tarnybų prieigą prie šių duomenų reglamentuoja kiekvienos valstybės narės teisės aktai“. Šio straipsnio 2 dalis numato, jog „1 dalyje nurodytos tarnybos, kurios yra vyriausybės tarnybos, turi teisę tiesiogiai prieiti prie duomenų, įvestų į SIS II“.

19. 2007 m. gruodžio 6 d. Tarybos sprendimo 2007/801/EB dėl Šengeno *acquis* nuostatų visapusio taikymo Čekijos Respublikoje, Estijos Respublikoje, Latvijos Respublikoje, Lietuvos Respublikoje, Vengrijos Respublikoje, Maltos Respublikoje, Lenkijos Respublikoje, Slovėnijos Respublikoje ir Slovakijos Respublikoje 1 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, jog „1 priede nurodytos Šengeno *acquis* nuostatos nuo 2007 m. gruodžio 21 d. taikomos atitinkamoms valstybėms narėms jų tarpusavio santykiuose ir santykiuose su Belgijos Karalyste, Danijos Karalyste, Vokietijos Federacine Respublika, Graikijos Respublika, Ispanijos Karalyste, Prancūzijos Respublika, Italijos Respublika, Liuksemburgo Didžiąja Hercogyste, Nyderlandų Karalyste, Austrijos Respublika, Portugalijos Respublika, Suomijos Respublika ir Švedijos Karalyste bei Islandijos Respublika ir Norvegijos Karalyste. Tiek, kiek šios nuostatos reglamentuoja asmenų kontrolės prie vidaus sienų panaikinimą, jos taikomos nuo 2008 m. kovo 30 d. oro erdvės sienoms. Visus Šengeno informacinės sistemos naudojimo apribojimus atitinkamos valstybės narės panaikina 2007 m. gruodžio 21 d.“.

Teisinis pagrindas. Nacionalinė teisė

20. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007 m. rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. 1V-324 „Dėl Lietuvos nacionalinės antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“

(2018 m. gegužės 29 d. įsakymo Nr. IV-388 redakcija, galiojanti nuo 2018 m. gegužės 31 d.) patvirtintų Lietuvos nacionalinės antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos nuostatų (toliau – ir SIS Nuostatai) 3 punkte įtvirtinta, jog „nacionalinė SIS II steigiamą, kuriama ir tvarkoma vadovaujantis: 3.1. 1990 m. birželio 19 d. Konvencija dėl Šengeno susitarimo, 1985 m. birželio 14 d. sudaryto tarp Benilukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybių, dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo įgyvendinimo <...>; 3.2. 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1987/2006 dėl antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos (SIS II) sukūrimo, veikimo ir naudojimo <...>; 3.3. 2007 m. birželio 12 d. Tarybos sprendimu 2007/533/TVR dėl antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos (SIS II) sukūrimo, veikimo ir naudojimo <...>; 3.4. 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1986/2006 dėl valstybių narių tarnybų, atsakingų už transporto priemonių registracijos liudijimų išdavimą, prieigos prie Šengeno antrosios kartos informacinės sistemos (SIS II) <...>; <...>“.

21. SIS Nuostatų 4 punkte įtvirtinta, kad „nacionalinės SIS II tikslas – informacinių technologijų priemonėmis Reglamento [1987/2006] ir Sprendimo [2007/533/TVR] nustatytais sąlygomis tvarkyti duomenis, siekiant užtikrinti Lietuvos ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių visuomenės aukšto lygio saugumą laisvės, saugumo ir teisingumo erdveje, įskaitant visuomenės saugumo bei viešosios tvarkos ir saugumo palaikymą valstybių narių teritorijose“.

22. SIS Nuostatų 5.1 punkte numatytas vienas iš nacionalinės SIS II uždavinių – „informacinių technologijų priemonėmis sudaryti sąlygas kompetentingoms institucijoms, kurios Nuostatų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka rengia Lietuvos perspėjimus ir (ar) naudojami nacionalinės SIS II duomenimis, pateikti perspėjimus į Centrinę antrosios kartos Šengeno informacinę sistemą (toliau – ir Centrinė SIS II) bei automatiškai būdu gauti perspėjimus iš Centrinės SIS II apie asmenis ir daiktus, kurie tvarkomi SIS II pagal Reglamento [1987/2006] ir Sprendimo [2007/533/TVR] nuostatas“.

23. Vadovaujantis Nuostatų 25 punktu, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – IRD) „užtikrina valstybės įmonės „Regitra“ prieigą prie N. SIS II duomenų sąrašo 1 punkte, 3.1–3.3 [(ieškomų motorinių transporto priemonių, jų priekabų (toliau – transporto priemonės) duomenys, transporto priemonių valstybinių registracijos numerių ženklai, ieškomų motorinių transporto priemonių registravimo dokumentai)] bei 3.10–3.11 [(ieškomų dokumentų blankų duomenys bei ieškomų išduotų dokumentų duomenys)] papunkčiuose nurodytų duomenų, tačiau tik tais atvejais, kai vykdomos jos kompetencijai priskirtos funkcijos, susijusios su perspėjimais, pateiktais pagal Sprendimo [2007/533/TVR] 38 straipsnio 2 dalies a, b, e (dėl vairuotojų pažymėjimų), f punktus. Tiesioginė prieiga valstybės įmonei „Regitra“ nesuteikiama“.

24. Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (toliau – ir SEAKI) 27 straipsnio 1 dalyje (2013 m. birželio 13 d. įstatymo Nr. XII-360 redakcija, galiojanti nuo 2014 m. liepos 1 d.) numatyta, jog „Lietuvos Respublikos viešajame eisme dalyvauti leidžiama nustatyta tvarka registruotoms motorinėms transporto priemonėms ir (ar) priekaboms <...>“. To paties įstatymo 2 straipsnio 36 dalyje įtvirtinta, jog „motorinės transporto priemonės arba jos priekabos registracija – procedūra, kurią sudaro motorinės transporto priemonės arba priekabos tapatumo nustatymas, jos duomenų įrašymas į Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registrą, leidimo dalyvauti viešajame eisme būtinų sąlygų atitikimo patikrinimas, valstybinio registracijos numerio ženklų ir dokumento, liudijančio apie transporto priemonės įregistravimą, išdavimas ir kurią baigus įgyjamas leidimas motorinei transporto priemonei arba jos priekabai dalyvauti viešajame eisme“.

25. Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1286 (toliau – ir Registro nuostatai) 2 punkte įtvirtinta, jog „registro paskirtis – registruoti registro objektus, rinkti, kaupti, apdoroti, sisteminti, saugoti, naudoti ir teikti registro duomenis, atlikti kitus registro duomenų tvarkymo veiksmus“. Registro nuostatų 13 punktas numato, jog „registro objektai yra motorinės transporto priemonės ir jų priekabos, išskyrus motorines transporto priemones, nurodytas Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 27 straipsnio 7 dalyje (toliau – transporto priemonės)“.

26. Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų registravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2001 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 260 (toliau – ir Taisyklės)

preambulėje nurodyta, jog šios taisyklės priimtos įgyvendinant „Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 straipsnio 5 dalies 3 punktą ir 27 straipsnio 4 ir 5 dalis“.

27. SEAKĮ 10 straipsnio 5 dalies 3 punkte (2013 m. birželio 13 d. įstatymo Nr. XII-360 redakcija, galiojanti nuo 2014 m. liepos 1 d.) įtvirtinta, jog „užtikrindama eismo saugumą, Vidaus reikalų ministerija ar jos įgaliotos institucijos nustato motorinių transporto priemonių ir jų priekabų registravimo ir apskaitos tvarką“. To paties įstatymo 27 straipsnio 4 dalis (2017 m. spalio 19 d. įstatymo Nr. XIII-692 redakcija, galiojusi nuo 2018 m. gegužės 20 d. iki 2019 m. balandžio 1 d., t. y. individualioje byloje ginčijamo sprendimo priėmimo metu) numatė, jog „vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka nustačius, kad neatlikta ar negalioja motorinės transporto priemonės ir (ar) priekabos privalomoji techninė apžiūra arba kad motorinė transporto priemonė ir (ar) priekaba neapdrausta transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu, arba kad nesumokėti valstybės nustatyti su transporto priemone ar jos dalyvavimu viešajame eisme susiję mokesčiai, Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registro tvarkytojo sprendimu leidimas tokiai motorinei transporto priemonei ir (ar) priekabai dalyvauti viešajame eisme sustabdomas (išskyrus motorines transporto priemones ir (ar) priekabas, turinčias leidimą nuvykti į transporto priemonių techninės apžiūros įmonę privalomosios techninės apžiūros atlikti). Pašalinus priežastis, lėmusias motorinės transporto priemonės ir (ar) priekabos leidimo dalyvauti viešajame eisme sustabdymą, Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registro tvarkytojas panaikina šio leidimo sustabdymą ir motorinė transporto priemonė ir (ar) priekaba vėl gali dalyvauti viešajame eisme. Draudimo motorinei transporto priemonei ir (ar) priekabai dalyvauti viešajame eisme metu šių transporto priemonių ir (ar) priekabų valstybinio registracijos numerio ženklai laikomi negaliojančiais“. SEAKĮ 27 straipsnio 5 dalis 2017 m. spalio 19 d. įstatymu Nr. XIII-692 nuo 2018 m. gegužės 20 d. neteko galios.

28. Taisyklių 14 punktas (Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2017 m. birželio 12 d. įsakymo Nr. 1V-423 redakcija) numatė, jog „Taisyklių 13.1–13.3 papunkčiuose⁴ nurodytais atvejais informavusi policiją, VĮ „Regitra“ nagrinėja pareiškėjų prašymus dėl transporto priemonių registravimo tik po teisėsaugos institucijų atliktų patikrinimų ar tyrimų (išskyrus atvejus, kai numerio ženklai ar dokumentai įregistruoti atitinkamame registre dėl to, kad yra pripažinti negaliojančiais). Taisyklių 13.1.1 papunktyje nurodytos transporto priemonės gali būti registruojamos tik po to, kai jos išregistruojamos iš Ieškomų transporto priemonių registro, Lietuvos nacionalinės Šengeno informacinės sistemos ir Interpolo generalinio sekretoriato duomenų bazės“.

Reikšmingos faktinės aplinkybės

29. D. R. (trečiasis suinteresuotas asmuo individualioje byloje) 2015 m. lapkričio 13 d. Vokietijoje nupirko automobilį BMW X5 (susitarimo su UAB „A. M. transportas“ pagrindu). Automobilis 2015 m. lapkričio 20 d. Vokietijoje išregistruotas, parvežtas į Lietuvos Respubliką ir parduotas pirkėjui. Ketinant įregistruoti transporto priemonę Lietuvos Respublikoje 2016 m. vasario 22 d., paaiškėjo, kad nuo 2015 m. gruodžio 23 d. transporto priemonei yra paskelbta paieška Bulgarijoje, todėl pirkėjas pirkimo–pardavimo sutartį nutraukė.

⁴ Taisyklių 13 punkte (2017 m. birželio 12 d. įsakymo Nr. 1V-423 redakcija, galiojanti nuo 2017 m. rugsėjo 1 d.) numatyta, jog VĮ „Regitra“ informuoja policiją tais atvejais, kai:

13.1. pareiškėjas pageidauja registruoti transporto priemonę;

13.1.1. kurios variklis, jai ženklinėti skirti numerio ženklai ar pati transporto priemonė yra įregistruoti Ieškomų transporto priemonių registre, Lietuvos nacionalinėje Šengeno informacinėje sistemoje ar Interpolo generalinio sekretoriato duomenų bazėje;

13.1.2. kurioje įmontuotos Ieškomų transporto priemonių registre, Lietuvos nacionalinėje Šengeno informacinėje sistemoje ar Interpolo generalinio sekretoriato duomenų bazėje įregistruotų transporto priemonių dalys;

13.2. transporto priemonės identifikavimo numeris, jo žymėjimo vieta, gamintojo identifikavimo plokštelė, kiti identifikavimo žymenys su juose įrašytais transporto priemonę identifikuojančiais duomenimis (toliau – transporto priemonės identifikavimo žymenys) turi taisymo ar klastojimo požymių;

13.3. pareiškėjas pateikia Ieškomų ir rastų numeruotų bei individualius požymius turinčių daiktų ir dokumentų registre, Lietuvos nacionalinėje Šengeno informacinėje sistemoje ar Interpolo generalinio sekretoriato duomenų bazėje įregistruotą arba taisymo, klastojimo žymių turintį dokumentą.

30. Pagal VĮ „Regitra“ pranešimą dėl transporto priemonės BMW X registravimo buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas. Tačiau Kauno apygardos prokuratūros Marijampolės apylinkės prokuratūros 2016 m. rugsėjo 21 d. nutarimu tyrimas nutrauktas, nenustačius, kad Lietuvos Respublikoje buvo padaryta nusikalstama veika, turinti Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 189 straipsnio 1 dalyje ir 178 straipsnio 2 dalyje numatytų nusikalstamų veikų požymių. Tuo pačiu nutarimu transporto priemonė buvo gražinta jos sąžiningam įgijėjui D. R. (trečiajam suinteresuotam asmeniui individualioje byloje). Be to, šiuo nutarimu apie priimtą procesinį sprendimą pranešta automobilio savininkui vagystės metu – kompanijai „NABKO HOLDING GRUP“ (Bulgarija), išsiunčiant nutarimo nuorašą ir galimo atsakovo (sąžiningo įgijėjo) D. R. duomenis bei išaiškinant teisę ginti savo teises teisme civilinio proceso tvarka.

31. D. R. 2019 m. vasario 20 d. kreipėsi į VĮ „Regitra“ teritorinį skyrių dėl transporto priemonės registravimo, tačiau pastarasis 2019 m. vasario 20 d. sprendimu Nr. 16491098 prašymo netenkino. Šį sprendimą UAB „A. M. transportas“ (pareiškėjas individualioje byloje) išankstine ginčų nagrinėjimo tvarka apskundė VĮ „Regitra“, tačiau 2019 m. kovo 28 d. sprendimu Nr. (115)-24-1383 teritorinio skyriaus sprendimas buvo paliktas galioti. VĮ „Regitra“ teritorinis skyrius atsisakė registruoti transporto priemonę Taisyklių 14 punkto (Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2017 m. birželio 12 d. įsakymo Nr. 1V-423 redakcija) pagrindu, atsižvelgęs į tai, kad Šengeno informacinėje sistemoje buvo įvesti duomenys apie transporto priemonės paiešką Bulgarijoje.

32. UAB „A. M. transportas“ VĮ „Regitra“ Alytaus filialo Marijampolės grupės ir VĮ „Regitra“ sprendimus apskundė Regionų apygardos administracinio teismo Kauno rūmams.

33. Individualią bylą nagrinėdami Regionų apygardos administracinio teismo Kauno rūmai suabejojo administracinėje byloje taikytinos normos teisėtumu ir, sustabdę nagrinėjamą administracinę bylą, kreipėsi į Lietuvos vyriausiąjį administracinį teismą, prašydami ištirti, ar Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų registravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2001 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 260, 14 punkto (Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2017 m. birželio 12 d. įsakymo Nr. 1V-423 redakcija) nuostata ta apimtimi, kur nustatyta, kad transporto priemonės gali būti registruojamos tik po to, kai jos išregistruojamos iš Lietuvos nacionalinės Šengeno informacinės sistemos, neprieštarauja konstituciniam teisinės valstybės principui (pradėta norminė administracinė byla dėl teisės akto patikros).

34. Regionų apygardos administracinio teismo Kauno rūmų vertinimu, tokiu reguliavimu neabejotinai ribojama (suvaržoma) transporto priemonės savininko nuosavybės teisė; taip pat ir disponavimo šiuo turtu teisė, nes neįregistruota transporto priemonė negali būti perleidžiama kitiems asmenims. Be to, ginčijamos normos sukeltos teisinės pasekmės yra neproporcingos, kadangi Taisyklių 14 punkte (Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2017 m. birželio 12 d. įsakymo Nr. 1V-423 redakcija) įtvirtintas teisinis reglamentavimas šios transporto priemonės savininkui užkerta galimybę apskritai kada nors įregistruoti transporto priemonę, o tai yra neproporcinga priemonė siekiamam tikslui – užtikrinti eismo ir jų dalyvių saugumą, saugų eismą, užtikrinti efektyvią eismo dalyvių kontrolę (SEAKĮ 4 str., 10 str. 5 ir 9 d.; 13 str. 3 ir 5 d. ir kt.).

35. Remdamasis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – ir CK) 4.96 straipsnio 1 dalimi⁵, teismas nurodė, jog nagrinėjamu atveju Šengeno transporto priemonių paieškos bazėje transporto priemonės paieška paskelbta 2015 m. gruodžio 23 d., buvusiam transporto priemonės savininkui sąžiningo įgijėjo duomenys perduoti, jis informuotas apie galimybę savo teises ginti civilinio proceso tvarka ir pastarasis savo teisių civilinio proceso tvarka negynė, tačiau ginčijamu teisiniu reguliavimu UAB „A. M. transportas“ ir toliau neribotą laiką taikomi transporto priemonės nuosavybės ir disponavimo teisės ribojimai. Teismo vertinimu, nagrinėjamu atveju svarbu išsiaiškinti, ar aplinkybė, kad transporto priemonė, kuri yra įregistruota Lietuvos nacionalinėje

⁵ Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.96 straipsnis. Daikto išreikalavimas iš sąžiningo įgijėjo

1. Jeigu kilnojamas daiktas atlygintinai įgytas iš asmens, kuris neturėjo teisės jo perleisti nuosavybėn, ir įgijėjas to nežinojo ir neturėjo žinoti (sąžiningas įgijėjas), tai savininkas turi teisę išreikalauti šį daiktą iš įgijėjo tik tuo atveju, kai daiktas yra savininko ar asmens, kuriam savininkas buvo perdavęs jį valdyti, pamestas, arba iš kurio nors iš jų pagrobtas, arba kitaip be jų valios nustojo būti jų valdomas. Šiuos reikalavimus savininkas gali pareikšti per trejus metus nuo daikto praradimo momento.

Šengeno informacinėje sistemoje (vien tik faktas) gali būti pagrindas riboti asmens nuosavybę ir disponavimo teisę, ir ar šio fakto pagrindu nustatytas ribojimas gali būti neterminuotas. Toks apribojimas, t. y. nenustatant termino bei galimybės sprendimą dėl transporto priemonės registravimo priimančiai institucijai ir / ar teismui priimti sprendimą dėl šių apribojimų netaikymo, teismo vertinimu, prieštarauja konstituciniam teisinės valstybės principui.

36. Regionų apygardos administracinio teismo Kauno rūmai mano, jog galiojančiam teisiniam reguliavimui nesuteikiant galimybės individualizuoti Taisyklių 14 punkte numatyto apribojimo, net jei tolimesnis šios nuostatos taikymas yra akivaizdžiai neproporcingas ir dėl to neteisingas, neleidžia daryti išvados, kad vidaus reikalų ministrui nustačius minėtą teisinį reguliavimą buvo užtikrinti asmenų teisėti lūkesčiai, teisinis tikrumas, gerbiamos jų teisės ir teisėti interesai, t. y. sudedamieji konstitucinio teisinės valstybės principo elementai. Šio teismo vertinimu, toks teisinis reglamentavimas, kuriuo neleidžiama teismui, atsižvelgus į visas turinčias reikšmės bylos aplinkybes ir vadovaujantis teise, priimti teisingą sprendimą byloje ir šitaip įvykdyti teisingumą, vertinamas kaip prieštaraujantis konstituciniam teisinės valstybės principui. Minėtas teisinis reguliavimas prieštarauja konstituciniam teisinės valstybės principui ir tuo aspektu, kad ši negatyvi priemonė gali būti skiriama nepagrįstai neapibrėžtą laikotarpį, taip pažeidžiant teisinio tikrumo ir apibrėžtumo principą, esantį konstitucinio teisinės valstybės principo dalimi.

Išplėstinė teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a :

II.

37. Išplėstinei teisėjų kolegijai kyla klausimų dėl Tarybos sprendimo 2007/533/TVR 39 straipsnio 3 dalies aiškinimo. Todėl yra reikalinga kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą (Administracinių bylų teisenos įstatymo 4 str. 3 d.).

Dėl Tarybos sprendimo 2007/533/TVR 39 straipsnio 3 dalies aiškinimo

38. Lietuvos vyriausiajame administraciniame teisme nagrinėjamoje byloje dėl norminio administracinio akto teisėtumo patikros sprendžiamas klausimas, ar Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų registravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2001 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 260, 14 punkto (Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2017 m. birželio 12 d. įsakymo Nr. 1V-423 redakcija) nuostata ta apimtimi, kur nustatyta, kad transporto priemonės gali būti registruojamos tik po to, kai jos išregistruojamos iš Lietuvos nacionalinės Šengeno informacinės sistemos, neprieštarauja konstituciniam teisinės valstybės principui.

39. Ši nuostata buvo priimta įgyvendinant Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo nuostatas (žr. šios nutarties 26-28 p.). Tačiau ne mažiau svarbu tai, jog Taisyklėmis, *inter alia* norminėje byloje tikrinama 14 punkto nuostata, taip pat siekiama užtikrinti Šengeno *aquis* keliamus tikslus bei prisidėti prie tinkamo Šengeno informacinės sistemos veikimo bei įgyvendinimo. Todėl šios nuostatos teisingam taikymui būtina tinkamai nustatyti Europos Sąjungos lygmeniu įtvirtintų teisės aktų tikslus, jų esmę ir prasmę.

40. Kaip minėta, individualiai bylai aktualios redakcijos Taisyklių 14 punkte *inter alia* įtvirtinta, jog transporto priemonės, kurių variklis, joms ženklinti skirti numerio ženkliukai ar pati transporto priemonė yra įregistruoti Ieškomų transporto priemonių registre, Lietuvos nacionalinėje Šengeno informacinėje sistemoje ar Interpolo generalinio sekretoriato duomenų bazėje, gali būti registruojamos tik po to, kai jos išregistruojamos iš Ieškomų transporto priemonių registro, Lietuvos nacionalinės Šengeno informacinės sistemos ir Interpolo generalinio sekretoriato duomenų bazės. Išplėstinės teisėjų kolegijos nuomone, ši Taisyklių nuostata nacionalinio teisės aktų leidėjo suformuluota taip, jog VĮ Regitra, priimdama sprendimus dėl registruoti pateikiamų transporto priemonių, dėl kurių yra įvesti perspėjimai į SIS, neturi visiškai jokios diskrecijos, t. y. kol SIS

NUOMONAS TEISMAS

sistemoje yra įvestas perspėjimas, tokia transporto priemonė negali būti registruojama ir tam nacionaliniuose teisės aktuose nenumatyta jokių išimčių.

41. Kita vertus, individualioje byloje susiklostė tokios aplinkybės, kad prieš pareiškėjui kreipiantis į VĮ Regitra dėl transporto priemonės registravimo, jau buvo atlikti kompetentingos nacionalinės institucijos (konkrečiai – Kauno apygardos prokuratūros Marijampolės apylinkės prokuratūros) veiksmai: nutrauktas ikiteisminis tyrimas, nenustačius, jog Lietuvos Respublikoje būtų buvusi atlikta nusikalstama veika; informuota perspėjimą į SIS dėl transporto priemonės įvedusi kompetentinga Bulgarijos institucija; transporto priemonės savininkui (Bulgarijos juridiniam asmeniui) pateikti sąžiningo įgijėjo (trečiojo suinteresuoto asmens individualioje byloje) duomenys, nurodant priemones, kurių gali būti imtasi. Tačiau, nepaisant visų Lietuvos kompetentingų institucijų atliktų veiksmų, transporto priemonės savininkas (Bulgarijos kompanija „NABKO HOLDING GRUP“) per daugiau nei trejus metus nesiėmė jokių priemonių, rodančių jo siekį, kad transporto priemonė būtų gražinta. Be to, atsakingos Bulgarijos institucijos nesiėmė jokių veiksmų, kad perspėjimas dėl šios transporto priemonės būtų pašalintas iš SIS sistemos.

42. Įvertinus individualioje byloje atliktus veiksmus, kurių buvo imtasi reaguojant į perspėjimą SIS po to, kai buvo surasta transporto priemonė, išplėstinei teisėjų kolegijai kyla klausimas, ar šiuo atveju galima daryti prielaidą, kad sistemoje vis dar likęs perspėjimas yra *praradęs aktualumą*, t. y. susiklosčius tokiai situacijai, kaip individualioje byloje – kai informuota perspėjimą įvedusi valstybė apie tai, kad daiktas rastas; kai informuotas pavogto daikto savininkas ir jam pateikti visi sąžiningo įgijėjo duomenys bei neliko nežinomųjų, tačiau perspėjimas vis tiek lieka sistemoje – jis tampa nebeaktualus. Tačiau nacionalinės teisės normomis net ir tokiomis aplinkybėmis, kokios susiklostė individualioje byloje, VĮ Regitrai priimant sprendimus dėl transporto priemonių registracijos esant įvestam perspėjimui (netgi praradusiam aktualumą), nepaliekama jokios diskrecijos.

43. Kita vertus, kyla pagrįstų abejonių, kad tokiu atveju, kai VĮ Regitra, priimdama sprendimus, neturi diskrecijos, galimų sąžiningų įgijėjų, kurių sąžiningumas konkrečiai patikrinamas pagrindinėje byloje, teisių apsauga lieka visiškai nesureguliuota. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 17 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, jog „kiekvienas turi teisę valdyti teisėtai įgytą nuosavybę, ja naudotis, disponuoti ir palikti paveldėtojams. <...>“. Nagrinėjamos individualios bylos atveju nėra paneigta aplinkybė, jog transporto priemonę asmuo įgijo teisėtai, tačiau nacionalinėmis teisės normomis įtvirtinus 1) draudimą registruoti transporto priemonę, dėl kurios įvestas perspėjimas į SIS bei 2) draudimą dalyvauti eisme neregistruotoms transporto priemonėms, akivaizdu, jog sąžiningo įgijėjo teisės yra ženkliai apribotos tiek siekiant naudotis įgyta transporto priemone, tiek ja disponuoti (parduoti).

44. Svarbu atkreipti dėmesį, jog Tarybos sprendimo 2007/533/TVR 38 straipsnis reglamentuoja perspėjimų pateikimo tikslus ir sąlygas. Šio straipsnio 1 dalis numato, jog į SIS II įvedami duomenys apie daiktus, ieškomus norint juos konfiskuoti arba panaudoti kaip įrodymus baudžiamosiose bylose. Taigi šioje teisės normoje įtvirtinti konkretūs įvedamų perspėjimų tikslai, t. y. 1) daikto, dėl kurio įvedamas perspėjimas, konfiskavimas arba 2) to daikto panaudojimas kaip įrodymo baudžiamojoje byloje. Kita vertus, Tarybos sprendimo 2007/533/TVR 39 straipsnio 3 dalis numato, jog valstybė narė, kuri rado daiktą, imasi priemonių pagal nacionalinę teisę. Tokia šios teisės normos formuluotė tarsi palieka valstybei narei diskreciją pačiai nustatyti priemones, kurių ji gali imtis po to, kai randamas daiktas. Tačiau valstybės narės diskrecija taip pat negali būti beribė. Išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, valstybė narė, parinkdama priemones, taikytinas nacionaliniu mastu, privalo atsižvelgti į Europos Sąjungos lygmeniu įtvirtintų teisės normų tikslus. Kita vertus, pagrįstų abejonių kelia įvesto perspėjimo aktualumo išlikimas ir Tarybos sprendimo 2007/533/TVR 38 straipsnyje numatyto tikslo siekimas, kai perspėjimu suinteresuota valstybė narė (t. y. valstybė, įvedusi perspėjimą) nesiima jokių priemonių, kad tikslas būtų pasiektas.

45. Atsižvelgiant į tai, kad individualioje byloje nei rastos transporto priemonės savininkas, nei perspėjimą įvedusi valstybė narė nesiima priemonių, kad perspėjimo tikslai, įtvirtinti Tarybos sprendimo 2007/533/TVR 38 straipsnyje, būtų pasiekti, o valstybėms narėms palikta diskrecija spręsti dėl veiksmų, kurių turi būti imamasi radus tokį daiktą (Sprendimo 39 str. 3 d.), išplėstinei teisėjų kolegijai kyla klausimas, ar valstybė narė, veikdama savo diskrecijos ribose, gali tokio

perspėjimo *nebevykdyti*, t. y. ar galima nacionaliniuose teisės aktuose numatyti išimtis, kuomet kompetentingoms institucijoms būtų suteikiama teisė su rastu daiktu atlikti kitus veiksmus, nei tie, kuriais būtų siekiama daikto konfiskavimo ar panaudojimo kaip įrodymo baudžiamojoje byloje, t. y. pavyzdžiui, VI Regitra suteikiant teisę įregistruoti transporto priemonę, nepaisant vis dar SIS esančio perspėjimo, kai įrodoma, jog toks perspėjimas yra praradęs aktualumą.

46. Išplėstinės teisėjų kolegijos abejonės dėl byloje taikytinų teisės normų aiškinimo dar labiau sustiprina SIS II priežiūros koordinavimo grupės 2016 m. balandžio 14 d. pateiktoje bendrojoje pozicijoje Nr. 1/2016 „Dėl perspėjimų dėl transporto priemonių, ieškomų norint jas konfiskuoti arba panaudoti kaip įrodymus baudžiamosiose bylose, panaikinimo pagal Tarybos sprendimo 2007/533/TVR 38 straipsnį“⁶ pateiktos išvalgos. Šioje Pozicijoje aiškinant Tarybos sprendimo 2007/533/TVR 38 straipsnyje numatytų perspėjimų tikslus nurodyta, jog 38 straipsnio tikslas nėra tik nustatyti daiktų buvimo vietą. Perspėjimo apie daiktą įvedimo į SIS atveju, transporto priemonės buvimo vietos nustatymas yra tik pirmas iš žingsnių, leidžiantis keistis papildoma informacija, siekiant galutinio tikslo – daiktą konfiskuoti ar panaudoti kaip įrodymą (Pozicijos 24 p.).

47. Toje pačioje pozicijoje pažymėta, jog valstybėms narėms nepasiekus susitarimo, perspėjimo tikslas nėra pasiekiamas, taigi perspėjimas negali būti ištrintas, o tai turi *aiškų poveikį asmenų teisėms* (Pozicijos 25 p.). Bendrojoje pozicijoje akcentuojama, jog esminis SIS II sistemos funkcionavimo raktas – šalių bendradarbiavimas (Pozicijos 29 p.). Be to, aiškinant Tarybos sprendimo 2007/533/TVR 39, 49¹ straipsnių bei SIRENE vadovo 2.9 ir 8.4 punktų nuostatas, daroma prielaida, kad tiek valstybė narė, radusi daiktą, tiek valstybė narė, įvedusi perspėjimą, privalo rasti susitarimą dėl priemonių, kurių bus imtasi ir kurios atitinka jų teisinės sistemas (Pozicijos 18 p.). Duomenų saugojimo terminai šių perspėjimų atveju yra labai ilgi. Todėl gali būti sunkiai pateisinama, kuomet nustatoma ieškomo daikto buvimo vieta (kas atrodytų turėtų būti sudėtingiausiai įveikiama kliūtis), tačiau kitas žingsnis įvesto perspėjimo tikslo pasiekimui (konfiskavimui ar panaudojimui kaip įrodymo) taip ir nėra įvykdomas. Duomenų tvarkymas, kuriuo nepasiekiamas keliamas tikslas, laikomas neadekvačiu. Jei perspėjimas niekada neįvykdomas dėl to, kad praktikoje neįvyksta bendradarbiavimas, galiausiai perspėjimo būtinybė gali būti ginčijama (Pozicijos 22 p.).

48. Įvertinus aptartą teisinį reglamentavimą bei byloje susiklosčiusias aplinkybes, išplėstinei teisėjų kolegijai kyla klausimai, ar esant į SIS įvestam perspėjimui privalu visais atvejais jį vykdyti siekiant galutinio tikslo, nors įrodyta, jog perspėjimas yra praradęs aktualumą? Jei tokį perspėjimą vis tik visais atvejais vykdyti privalu, ar atsižvelgiant į tai, kad kaip nagrinėjamoje individualioje byloje, bendradarbiavimas tarp valstybių narių institucijų trunka nepagrįstai ilgą laiką tarpą (arba apskritai nutrūksta), Tarybos sprendimo 2007/533/TVR 39 straipsnio 3 dalies nuostata aiškintina, kaip draudžianti valstybei narei suteikti galimybę sąžiningam įgijėjui disponuoti daiktu, dėl kurio yra pateiktas perspėjimas?

Dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą

49. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra vienintelė ir galutinė instancija byloms dėl norminių administracinių aktų, kuriuos priėmė centriniai valstybinio administravimo subjektai, teisėtumo (Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 21 straipsnis), todėl iškilus Europos Sąjungos institucijų priimtų teisės aktų aiškinimo klausimui, kurį išnagrinėti būtina, kad sprendimas byloje būtų priimtas, jis privalo kreiptis į Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą (SESV 267 straipsnio 3 dalis, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 40¹ straipsnis).

50. Šiomis aplinkybėmis, siekiant išsklaidyti kilusias abejonės dėl ginčo teisiniams santykiams aktualių Europos Sąjungos teisės normų aiškinimo bei taikymo, yra tikslinga kreiptis į Teisingumo Teismą su prašymu išaiškinti nurodytas taisykles. Atsakymas į šios nutarties rezoliucinėje dalyje nurodytus klausimus turi esminę reikšmę tinkamam nagrinėjamos bylos išsprendimui.

⁶ <https://www.edoeb.admin.ch> › dam › dokumente › 2016/05

Vadovaudamasi tuo, kas išdėstyta pirmiau ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 40¹ straipsniu, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 100 straipsnio 1 dalies 9 punktu, 137 straipsniu, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinė teisėjų kolegija

n u t a r i a:

Atnaujinti bylos nagrinėjimą iš esmės.

Kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą šiais byloje reikšmingais klausimais:

1. Ar 2007 m. birželio 12 d. Tarybos sprendimo 2007/533/TVR „Dėl antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos (SIS II) sukūrimo, veikimo ir naudojimo“ 39 straipsnis, visų pirma 39 straipsnio 3 dalis, turi būti aiškinama, kaip įpareigojanti drausti įregistruoti daiktus, dėl kurių Šengeno informacinėje sistemoje yra pateiktas perspėjimas, nepaisant to, kad perspėjimas yra praradęs aktualumą (transporto priemonė rasta; baudžiamasis procesas valstybėje narėje, kurioje rastas automobilis, nutrauktas nesant šioje valstybėje narėje padarytos nusikalstamos veikos; valstybė, įvedusi perspėjimą, informuota, tačiau nesiima veiksmų perspėjimui iš sistemos pašalinti).

2. Ar 2007 m. birželio 12 d. Tarybos sprendimo 2007/533/TVR „Dėl antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos (SIS II) sukūrimo, veikimo ir naudojimo“ 39 straipsnis, visų pirma 39 straipsnio 3 dalis, turi būti aiškinama kaip įpareigojanti valstybę narę, radusią daiktą, dėl kurio, remiantis Sprendimo 38 straipsnio 1 dalimi, yra įvestas perspėjimas, nacionalinės teisės normomis įtvirtinti tokį reglamentavimą, kuris draustų atlikti su rastu daiktu bet kokius veiksmus, išskyrus tuos, kuriais būtų pasiektas 38 straipsnio tikslas (konfiskuoti arba panaudoti kaip įrodymus baudžiamosiose bylose)?

3. Ar 2007 m. birželio 12 d. Tarybos sprendimo 2007/533/TVR „Dėl antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos (SIS II) sukūrimo, veikimo ir naudojimo“ 39 straipsnis, visų pirma 39 straipsnio 3 dalis, turi būti aiškinama kaip leidžianti valstybėms narėms nustatyti tokį teisinį reglamentavimą, kuris numatytų išimtis iš draudimo registruoti transporto priemones, dėl kurių į SIS įvestas perspėjimas remiantis Sprendimo 38 straipsniu, po to, kai kompetetingos valstybės narės institucijos ėmėsi priemonių informuoti perspėjimą įvedusią valstybę apie surastą daiktą?

Nagrinėjamą administracinę bylą sustabdyti iki bus gautas Europos Sąjungos Teisingumo Teismo prejudicinis sprendimas.

Nutartis neskundžiama.

Teisėjai

Laimutis Alechnavičius

Artūras Drigotas

Veslava Ruskan

Dalia Višinskienė

Virginija Volskienė

NUORAŠAS TIKRAS

Raštinės vedėja

Kristina Bieliniene

